

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellekletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadhatóvalban. — Kéretik az ígatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:

A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege- sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtabélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:

A 3-hasábos garmondos első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben, hová az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

N.-Becskerek, május 29-én.

—a. Szilágyi Dezsőnek bár melyik országgyűlési beszéde, vidéki szónoklata, és így a Józsefvárosban tartott beszámolója is megérdemli, hogy meghallgassuk, vagy elolvassuk. Vigyáznunk kell azonban, és kellően ismernünk beszéd folyamának elágazásait, mert megtörténhetik, hogy ha hajójára bizzuk meggyőződésünket, épen akkor visz bennünket a ronboló szirtek közé, mikor már a partot csaknem elérhetnők.

Helyes deductiókban és rabulistikában, őszinteségekben és furfangban egyaránt gazdag beszámolója sokkal hosszabb, hogysem annak összes tételeit taglalhatnók, mi tehát csak azon eszmékre és állításokra fogunk reflectálni, melyek a miniszteri zseleszékhez vannak adresálva.

A mi a beszámoló által különösen hangsúlyozott pénzügyi miseriákat illeti, azok vastag könnyeket csalhattak az ez ügyben járattalok szemébe, de a beavatottakat jól meg nevetették. — Nemcsak a rossz, de a legszolidabb államok se képesek e hinárból kivergődni, azt korántsem a kormányok könnyelmű gazdálkodásának, hanem olyan szocialis és politikai viszonyoknak tudhatók be, melyet a kormányok az állam biztonságának tekintetbe vételével épen nem mellőzhetnek.

A nagyadokat még a legloyalisabb polgár is perhorecsálja, adjon be Szilágyi Dezső egy javaslatot, melyben elfogadhatóság kimutatja, hogy lehetne azokat, a vitalis érdekek mellőzése nélkül devalválni.

A függetleneket nem az bántja, hogy nagy a deficit, hanem hogy a pénzügyeket nem ők kezelhetik, a mérsékelt ellenzékiek pedig a legjobb akarat mellett is csak azt a megtakarítást eszközölhetnék, hogy az államnak tisztessé-

séges lábbelik helyett lyukas lábbelikben kellene járnia.

Az adó nem szoknya, s azt egyetlen állam se szokta kedvtelésből emelgetni. Csak saját pénzügyeinket igyekezzünk sulygyenben tartani a bevételeknél és kiadásoknál, az állam pénzügyei feletti gondoskodást bizzuk gr. Szapáryra.

Szell K. nem azért abdicált, mert a deficiten nem szeretett volna, hanem mert nem tudott segíteni.

A mérsékelt ellenzéknek meg van az a politikai furfangossága, hogy a nagy közönségnek legérzékenyebb oldalait csiklandozza, de ha az aztán gyógytápaszért esedezik, oly gyógyszert ajánlj, melyről elmondhatni:

Medicina pejor morbo!

Szilágyi Dezső mint politikai pártfelcser, nem csak igen jól ismeri, hanem tanulmányozta is azon drasztikus szereket, melyekkel az ellenzéki műszervek izgathatók vagy zsongíthatók.

Mi természetesebb tehát, mint az, hogy az ipartörvényeknek is nagyobb tért juttatott be számolójában.

Nem tetszenek azon módzatok, melyek a törvénybe felvéve, az üdvös intézkedést meghusitják.

Ezen módosítások sokkal ősmertebbek, hogy sem azokat ismételnünk kellene. A kötelező társulás intézménye, az általa repudeált módosítások mellett is teljes biztosítékot nyújt arra, hogy az egyes iparosok jogai és érdekei megvédessenek, a tulkapások pedig meggátolassanak.

A beszámolt ur azt nagyon jól tudja, hogy a kézművességre behozandó képvisítvénynél nagyon is vigyázni kellett, nehogy az előbb nyújtott kedvezmények erősebb colisóba jöjjenek a későbbi megszorításokkal, — és azok ne károsodjanak, a kik a korábban szentesített tör-

vényekre támaszkodva, optima fide rendezték be műhelyeiket, vagy üzleteiket.

Sok okos, szép és helyes eszméket és elveket ventillál azon szapora sorokban, melyeket a közigazdaság terén, az állampolgárok gazdasági viszonyaiba való állami kényszer törvényhozási beavatkozásnak szentel.

Nagyszabásu akadémiai értekezés, a minőt a választók legkevésbé értvén meg, legelőnkebben szoktak megjelenezni és helyeselni.

Mi természetesebb, minthogy a kormányoknak e téren működésével sincs egészen megelégedve, hanem Németországra és Angliára utal, a hol a törvényhozás e tekintetben már csodákat művelt, és a laisser faire elvét alkalmazva, az ökör alól is bornyut kapott.

Szerinte a belügyi és igazságügyi nagyreformok szünetelnek. Nem nagy baj! A mi késik nem mulik. A mérsékelt ellenzék biztos lévén győzelméről, ha kormányra jut, az e téren reformokat rohamosan keresztül soríthatja.

Az egész beszámolóknak korántsem izgató, hanem zsongító hatása van. Sokat mond, de keveset ígér. Annyit azonban mindenki megérthet belőle, hogy Szilágyi et consortei jobban szeretnék, ha néhány lustromon át ők kormányoznának és nekik opponálnának.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának

1884. évi május hó 12-én tartott rendes tavaszi közgyűlése.

(Vége.)

Előadó: Andrassy Mihály, m. aljegyző.

Czrepaja község képviselő testületének határozata, mellyel Szapuzsia Zsiván, ottani lakosnak a községi legelőből 400 ölnyi házhelyet engedett át. — Jövahagyatott.

Özv. Tabakovits Paulina, bánát-komlói lakosnőnek segély iránti kérvénye. — Egyszer mindenkorra 300 frt megszavaztatott.

Franczföld község képviselő testületének határozata, mellyel Koch Janos, ottani lakosnak 300 ölnyi házhelyet engedett át. — Jövahagyatott.

A zombolyai szolgabíró bemutatja Zsírós Mihály, árvaszéki számvéveinek, Zsombolya községéhez jutalomdíj iránt beadott kérvényét. — A folyamodvány alispánnak kiadatik, a képviselő testületi határozat feloldatott.

Belits Todor, farkasdinai lakosnak kérvénye, Farkasdin községe által részére átengedett 400 ölnyi legelő terület feletti határozat jövahagyása iránt. — Feloldatott.

N.-Becskerek város képviselő testületének a vallás és közoktatásügyi ministeriumhoz intézett felterjesztése, melyben a n.-becskereki főgymnásiumot megfelelő állami segélyben, esetleg állami tanintézeté leendő átalakítását kéri. — Pártolólóg felterjesztetik.

Ó-Bessenő község képviselő testületének határozata a község tulajdonát képező községi iskola tatarozása tárgyában. — Jövahagyatott.

Bánát-Komlós község képviselő testületének határozata egy közbesítő állomás szervezése tekintetében. — Feloldatott.

Stoin Trifon és társai, szerb-íttebei lakosoknak felfolyamodványa a Szerb-íttebe községében megtartott pénztárnoki választás ellen. — A felfolyamodvány elutasításával a választás jövahagyatott.

N.-Kikindai szolgabíró bemutatja Nagy-Kikinda község képviselő testületének 474. sz. határozatát, mellyel a „Mali-Koty” nevezetű mocsárt az ottani gőzmalom társulatnak husz évre átengedte. — 10 évre, 1 évi felmondási idő fenntartása mellett jövahagyatott.

Franczföld község képviselő testületének határozata, mellyel Scheuer András részére 300 ölni legelőt házhelyül engedett át. — Jövahagyatott.

A megyei árvaszék bemutatja Perjámos község árvapénztárának felújítást 1883. évi számadását. — Jövahagyatott.

Malasz Antal és Laube Rezső volt nagy-kikindai kerületi számfeljők jutalmaztatás iránti kérelmük. — Elutasítatott.

Stársova község képviselő testületének határozata, mellyel Phajlitis Matea ottani lakosnak 800 ölnyi házhelytértséget engedett át. — Jövahagyatott.

Alibunár község képviselő testületének határozata, mellyel az iskolacélokra vett épület

TÁRCZA.**Emma és Aranka.**

Eredeti beszély Lauka Gusztávától.

(Folytatás.)

II.

A következő nap déli óráiban, a mint korábban jelezve volt, Samu unokahuga érkezett meg Timáryknál s a számára már berendezett lakosztályt elfoglalva, a gazdálkodás ama részét is átvette, mely közmegegyezés utján számára fönntartatott.

Banyassy Aranka, vonasából ítélve, szépnak születethet, de egy kegyetlen betegség, mit köznyelven himlőnek neveznek, épen huszeves korában lepte meg, oly mérges nyomokat hagyott arczterületen, hogy az egykori szépségből csak a radomborodó részek maradtak épségben, a róma ellenben vadul felszántatott és boronáltatott.

A himlő azonban a kebel érzelmét nem támadhatván meg, Aranka ép úgy alkalmasnak tartotta magát a szerelemre, mint a legczifrább és legsimább arczu halandók.

Termete különben hibátlan volt, társalgási modora kedves és megnyerő.

Délután — mint csaknem mindennap — e napon is megjelent a jegyző Timáryknál, hol Arnold és Aranka az életben először találkoztak. A hatás mindkettőjükre nézve különöz, de nagyszerű volt.

Aranka egy pillanatra se vette le Arnoldról tekintetét, és el volt ragadtatva.

Arnold is gyakrabban nézett Arankára, de mindannyiszor, valahányszor reá nézett, oly gyanus mosoly kelt ajkain, hogy Emma — nem csekély öröme — azonnal észrevette, hogy udvarlója több nevetni mint tetszeni valót talál rokonán.

Legőszintebben a férj és családó örült, hogy akadt valaki a háznál, kinek a szerelmes fiatal ember zavar és megbotránkoztatás nélkül, szabadon udvarolhatott. Timáry nemcsak nem ellenezte, sőt mindent elkövetett,

hogy Arnold és Aranka mentül gyakrabban találkozhassanak.

Arnold, hogy a férj gyanuját, és netalán keletkezhető feltékenységet megszüntesse és megelőzhesse, gyakrabban időzött a vidám kedvű leánykával; sőt hogy annak jóvoltáról is biztosítva legyen, elvéve udvarolt is neki.

— Ezer köszönettel és örök hálaival tartozom Samu bácsinak, hogy Arnolddal megismerttetett; ő gyönygyfücska, s az leend a legboldogabb nő a világon, ki férjül nyerheti.

— Igyekezzél érzelmeit nemcsak megnyerni, hanem biztosítani is részre, és én áldozni is hajlandó leszek, csak hogy boldoggá tehessetek.

Samu nejének is dicsekedett az Aranka érzelmeivel és nyilatkozásával.

Emma mutatta, mintha ő is örülne a keletkezendő frigynek, de azért alig varhatta az időt, hogy Arnolddal négy szemközt beszélhessen.

A legközelebbi találkozás alkalmával Arnold Emmát a szokottnál komolyabbnak találta.

— Haragszik nagyon reám?!

— Mi jogom volna neked önmre haragudni? Szemben az ön közel boldogságával, saját helyzetem átgondolása, kissé elkomolyított.

— Eddig oly nyelven társalgott velem nagysád, hogy megérthetem!

— Hja! nekem nem szabad és nem lehet az Aranka világos és könnyen megérthető szavait ismételnem.

— Nagy ég! Nagysád talán azt hiszi, hogy Arankába szerelmes vagyok!

— Es ha úgy volna is! Nem függetlenek és szabadok-e mindketten érzelmeikkel? Arnold hévvel ragadta meg az Emma kezét és ajkaihoz emelte.

— Esküszöm, hogy itt e földön s a más világon csak önt, egyedül önt fogom szeretni! Igaz, hogy én Aranka kisasszonynyal gyakran társalgok; azt se tagadom, hogy sokszor oly szavakat is mondok neki, melyek a széptevéshez hasonlítanak, de mindezt csak azért teszem...

E szavak alatt Aranka nyitott reájuk.

— Lám! lám! hogy felkerestem Emma neit; s nem csak hogy feltalálom, hanem

még Arnold urat is társaságában van szerencsém üdvözölni!

Emma, megzavartatásuk miatt alig titkolható bosszankodását. Arnold a legcsekélyebb gyanut is megérthet.

— Aranka nagysám! folytonos foglalkozásban, ily munkás lényvel szemben előre is meg lehetne jövendőlni, mily jó gazdasszony váland belőle.

Aranka reményt mosolygó szemekkel tekintett Arnoldra, ki oly észrevehető gonyt jelezett, hogy Emma is megérthet.

— Csak a munkás és gondos lányokból lesznek jó és hü nők.

— Igazad van hugocskám! — vágott közbe a belépő férj. — A mit leendő férjed read fog költeni, azt te magad fogod beszerezni. — Hagyjuk az ifjakat magukra, mi pedig Emmikám, beszélgessünk családügyeinkről.

Ezeket mondva, a férj magával voná nejét egy másik szobába.

— Bácsika talán azt hiszi, hogy titkaink vannak egymás között? — ingerkedett Aranka tettetett őszinteséggel.

— Pedig dehogyan vannak! — válaszolt Arnold gunyos nyájassággal.

— Ne is legyenek soha!

— Nem is lesznek!

Aranka a szobából a kertbe csalta Arnoldot. Midőn visszatértek, Arnold egy nagy ménkő virágkoszort cipzelt karjain.

A virágkoszoru közel házasságot jelent! — jegyzé meg a férj neje előtt, s még valamit fülebe sügdösött.

Emma savanyu képpel mosolygott.

Midőn Arnold távozott, egyedül az Aranka arczán mutatkozott derű és megelégedés.

Samut, a háziurat dolgai kétnapra szólították el hazulról. Mielőtt távozott volna, fölkeresé Arankát a kertben, hol köztök következő bizalmas társalgás fejlődött ki:

— Hugocskám, nemde te szeretted Arnoldot?

— Bácsikám! van-e okunk, és kell-e az igaz szerelmet eltitkolni!

— Hiszed-e, van-e okod hinni, hogy Arnold hasonló érzelmeket táplál irányodban?

— Arnold napról-napra nyájassabb és bizalmasabb irányban.

— Még te házunkhoz nem érkezél, ifju nőm iránt is nyájassnak és bizalmasnak mutatagta magát!

— Meg ne ítéljen és ne haragudjék rám bácsikám, de az Arnold és Emma közötti bizalmasság és nyájasság nekem is sok aggodalmakat okoz.

— Beszéljünk bizalmasan! Én nőmet mindenek felett szeretem, bizom is hűségében, de igen okos és tapasztalt emberektől hallottam, hogy a női hűség törekényebb az üveg- nél, s ha akad férfi vagy ifju, ki azzal meg-gondolatlanul játszik, a férjek e legdrágább kincse könnyen szettörök. Eddig csak magamnak állott érdekemben a legdrágább kincs felett örködnöm; újabb időben azonban az ér-dek megoszlik kettőnk között és én bizom benned, hogy nemcsak mikor itthon, hanem főleg, mikor távol vagyok, kettős éberséggel fogsz nőm s választottad felett örködni.

— Bácsikám! ön megajándékozott bizalmával, és tapasztalni fogja, hogy én nemcsak vissza nem elek azzal, hanem igyekeznai fogok bizalmát kiérdemelni.

— Igéreted tökéletesen megnyugtát. Tő-rekednünk kell ugy választani el őket egymástól, hogy soha többé ne egyesülhessenek. Ez pedig csak ugy s akkor lesz elérhető, ha Arnold és Aranka oltár előtt a pap által fog-nak a szerelem lánczával egymáshoz békozatni.

— Oh anyyali jó bácsikám!

— Gondosságod, éberséged és magaviseleled sokat tehetnek arra nézve, hogy vágyaink valóvá érlelődjének.

— Mennyire erőmtől kitelik, én igyekeznai fogok, hogy az Emma szerelmét a bácsikám, az Arnold szerelmét a magam számára biztosítsam.

— Arnold vagy szeret téged, s akkor szivesen látott vendég lesz házamnál, vagy nőmet szereti s akkor el kell pusztulnia. Éber figyelmedbe és gondviselésedbe ajánlom mind a kettőt.

Midőn a kertből az udvarra voltak nyitandók, Arnold annak közepéről sietett derült és mosolygó arcczal a kert felé.

kifizetésére felveendő kölcsön felvétel megtagadta. — Feloldatott.

Nagy-Becskerek község képviselő testületének a kövezet-vám tekintetében határozata. — Jóváhagyott.

Macedonia községi bíró választás elleni felfolyamodvány. — A bíróválasztás megsemmisített, új választás rendelkezett el.

Ó-Bessenő község képviselő testületének határozata 2 mérlő beszerzése végett. — Jóváhagyott.

Nagy-Becskerek város képviselő testületének felfolyamodványa az italmérsi jog gyakorlat tárgyában. — Belügyi ministeriumnak felterjesztetik.

Csatád községének 1882—1883. évi árva-pénztári számadása. — Jóváhagyatik.

Előadó: Lestyánsky János tb. aljegyző.

Homolicz községnek a szerb-tövisnek kiírása iránt f. é. január hó 14-én kelt határozata ellen több ottani lakosnak felebbezése. — A határozatnak a szerb-tövis kiírására vonatkozó része helybenhagyatik, míg a szerb-tövis kiírás költségeinek mikénti fedezése feloldatik.

A párdányi szolgabíró bemutatja Német-Párdány község előjáróságának felebbezését Szerb-Párdány községének f. é. január hó 5-én 2. sz. a. kelt határozata ellen Német-Párdány községében felépült vágóhid költségeihez való hozzájárulásnak megtagadása tárgyában. — A felebbezés elvetetik.

Több csókai lakosnak felebbezése Csóka községében f. é. február havában megtartott bírói és pénztárnoki választás ellen. — A felebbezés elvetetik.

A megye alispánja bemutatja f. é. márczius hó 16-án zombolyai szolgabírósnál tartott hivatalvizsgálat alkalmával felvett jegyzőkönyvet. — Tudomásul vétetik.

Tör.-kanizsai szolgabíró betérjeszti több valkányi lakosnak felebbezését az ottani községi előjárói választás ellen. — A nehézményezett választási eljárás felülvizsgálata elrendeltetik.

N.-Szt.-Miklós község képv. testületének f. é. márczius hó 3-án kelt határozata a gör. keleti és rom. kath. harangozóknak megszavazott fizetés tárgyában. — A községi határozat feloldatik.

A bánlaci szolgabíró betérjeszti Vörne Miklós felebbezését Nagy-Gáj község képviselő testületének f. é. február hó 26-án a községi közlegelő terhelő mintegy 8000 forintnyi adóhátraléknak a legelőre kihajtani jogosított marha létszámára leendő kivétel tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatván, a község új határozat hozatalra utasítatik.

A nagy-szent-miklósi szolgabíró betérjeszti Nagy-Szt.-Miklós község képv. testülete által f. évi márczius hó 3-án hozott határozatot, melylyel Szalontay Alajos volt községi írnok özvegyének férje egy havi fizetését végkielégítés címén megszavazott. — A község pót-határozat hozatalára utasítatik.

Pancsovai szolgabíró bemutatja Dolova község képv. testülete által f. é. márczius hó 10-én Glavanits Jesta volt községi bíró fizetésének ki nem szolgáltatása tárgyában hozott s a községi jegyző által megfelebbezett határozatot. — A képviselő testület újabb határozata feloldatik és a községi jegyző által bejelentett felebbezésnek hely adatik.

A nmélt. m. kir. belügyministeriumnak f. é. 20806. sz. a. kelt magas rendelete a m.

A háziurnak nyájában köszönt. Arankával melegen kezelt szoritott.

Samu talán, hogy mielőbb egyedül maradnak, szövegtől távolított szobáiba.

Gondoljuk csak, de bizonyosan nem tudjuk, hogy Arnold hallhatott valamit a nőtől férje elutasításáról, s épen azért, hogy minden legkisebb gyanút távol tartson, a szokottnál melegebben és bizalmasabban közeledett Aranka felé.

— Ha Arankám is úgy akarja, talán térjünk vissza a kertbe, kedves rokonai és testvérei, a virágok közé. — Ez ártatlan kedves teremtmények között nemesebb érzelmek kelnek a keblekben, s a mit az ajkak mondanak, a szív átérzi.

Aranka az örömtől áthatva, mint özike szokott imádogta karjain.

Arnold közlekenyebb volt, mint valaha. —

— Aranka már nemesek remélte, hanem hinni is kezdte, hogy szerettetik.

Legszébb s legkedvesebb virágait tépte koszoruba, hogy Arnoldnak átnyújtsa.

Az ifjú ajkaihoz emelőd a keze esküjé.

— Arnold, igazán szeret engemet?

— Oly igazán, mint a milyen igaz az, hogy ez illatos virágok elhervadnak. —

— Nem fog e szerelme is oly hamar és oly könnyen kihálni? —

— Szerelmem nem virág, hanem a nap, mely örökké él és melegít! —

— De a nap mindenre egyformán ragyog, s mindenkit egyformán melegít? —

— Én egy külön nap leszek, mely csak rád fog ragyogni és csak téged fog melegíteni.

Midőn a kertből az udvaron át a lakosztályok felé sétáltak s a mint Aranka bácsikáját a kukoricza görénél megpillantotta, szaladva sietett felé, s e szavakkal omlott kebeleire:

— Boldogságomban szólni is alig tudok! Most már bizonyos vagyok benne, hogy Arnold szeret, s boldogságunkat csak a halál fogja meggátolni. —

— Adja az ég, hogy igazad legyen, de azért ne feledd, a mire fölkértelek; éber szemekkel őrködjél Arnoldod és Emma felett. —

(Vége következik.)

közönsége által f. é. márczius hó 10-én tartott rendkívüli ülésen 161. sz. a. a szegény-alap szabályozása iránt hozott határozat tárgyában. — A szabályrendelet elkészítésével a megyei ügyesség megbízatik.

Előadó: Weinrich Vilmos, közig. fogalm. gyakornok.

A torontálmegyei házi ipar egyesület átirata a megye közönsége által márczius hó 10-én 200 frt tagsági díjként megszavazott összegnek 300 frtra kiegészítése s az egyesület költségeihez évenkénti segély összeggel való hozzájárulása tárgyában. — 200 frt. évi segély két egymásután esztendőre megállapított; az alapítottság tárgyában és a tagdíj magassága iránt a megye közönsége anyagi helyzetéhez képest határozni fog.

Steingaszner Ferencz segély iránti kérvénye. — 1884. évre 300 frtnak a szegény-alapból kiutalványozása elhatározatik.

A bánlaci szolgabíró betérjeszti Nagy-Gáj községnek egy II. pénztárnoki állomás ideiglenes felállítására tárgyában hozott határozatát. — Községi határozat feloldatik.

Dr. Hoffenreich Mór n.-becskerei lakos, járási orvos 4 havi szabadságidő engedélyezése tárgyában kérvénye. — Engedélyeztetik.

Előadó: Bocsy Ferencz, közig. fogalm. gyakornok.

Rónay Jenő főjegyző bejelentvénye a m. kir. honvédséghez lett behívása tárgyában. — A fegyvergyakorlatok alóli felmentés iránt ministerhez felirat intézendő.

Szigethy József kérvénye némi segély iránt. — 50 frt segély megadatik.

A bánlaci szolgabíró bejelentvénye öz. Stoll-Kling Franziska oklevélnek kihirdetése tárgyában. — Az oklevél kihirdetetik.

Orsó lemondása. — A lemondás elfogadatik, főispán úr ő méltósága a további intézkedések végett megkerestetni határozatik.

Fuchs Sebő szabadság kérvénye. — 6 heti szabadság megadatik.

Manheim orvosi levele. — Az orvosi oklevél kihirdetetik.

Farkas szabadság kérvénye. — Hat heti szabadság megadatik.

Folytatott ujalagos meghívás folytán 1884. évi május 27-én.

Ő felsége, Magyarország apost. királyának 1884. évi május hóban kelt legfelsőbb rendelete, melylyel a magyar országgyűlés Budapest fővárosba 1884. évi szept. hó 25-ére legkegyelmesebben egybehívatik. — Eme legmagasabb rendelkezés alkálva történt végig hallgatása után a királyi leirat hazafias örömmel tudomásul vétetik és mint a közgyűlés előtt meghirdetett a megye központi választmányával jelen határozat kiadása által közöltetik.

A megyei szünügyi bizottságnak kérelme tárgyalás alá vétetvén, kiemlik a határozat főbb pontjait:

Belügyminister ur ő nagyméltósága feliratilag felkértni határozatik, hogy a torontálmegyei szünügyi bizottság valamely állami alaphól évenkénti segélyben részesíttessék, pénzügyminister ur ő nmsága pedig ugyanannak javára egy 60.000 drb 50 krros sorsjeggyel felsorolando sorsjütekra az ingyenes engedély, valamint a közmunka és közl. ministerium az ezel egybekötött levelezések portmentes-ségének megadása iránt. Felkértnek továbbá a szomszédos törvényhatóságok a szünügyi bizottság anyagi támogatásához hozzájárulni, ugy szinte Nagy-Becskerek város közönsége az iránt, hogy tekintve a szünügyi bizottság működésének első sorban reájok kiható üdvös eredményét, az általuk évi segélyben részesíttessék, kimondatván egyszersmind, hogy dal-és zenetársulatok, valamint lovardák is csak a szünügyi bizottság kezelt választmányának előleges meghallgatása után nyerhetnek a tartandó előadásokra engedélyt.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága

által 1884. évi május hó 12-én. és folytatva több napon N.-Becskerek városában tartott rendes tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének egyik tételét, mint hogy a megyei hivatalnokok jövőjére nézve kiváló fontossággal bír, ezennel közöljük.

428. kgy. szám 8043-1884. Belügyminister ur ő méltóságának 1884. évi ápril hó 4-én, 20758. sz. a. kelt rendelete, melyben tudatja, hogy a tisztí nyugdíj alapra megszavazott 60000 frtnyi adomány ellen elvi észrevétele ugyan nincsen, de törvényhatósági pótdó ki-velése lévén szükséges, a 17. kgy. ex 1884. sz. határozatot, tekintettel az 1883. évi XV. t. cikkre jóvá nem hagyatja. — Elfogad- tatván az állandó választmány véleménye.

A tárgyalat kegyesrendelet tudomásul vétetik és az ügyiratok a megye alispánjának oly utasítással adatkak ki, hogy ez ügyet az 1883. évi XV. t. c. rendelkezései szerint az ősi rendes közgyűlés elé terelje.

Kivonat

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1884. évi márczius hó 10-én és folytatva több napon a N.-Becskereken tartott rendkívüli közgyűléséből.

12-szám kgy. 1884. A belvizügyekbeni alispáni helyetteseknek megbízása a múlt évben megtartott általános tisztújítás alkalmával megszüntnek tekintetvén, indítvány tétellett, hogy a nmélt. m. kir. kormány részéről 1884. évi márczius hó 24-én 9132/881. sz. a. kelt engedély alapján ujalag választassanak belvizügyi alis-

páni helyettesek. — Emez indítvány egyhangu- lag elfogadtatván.

Belvizügyi alispáni helyettesekül a 396/881. kgy. sz. határozatban körülírt hatáskörrel és 1889. évi december 31-ig terjedő megbí- zatással Lebánovits István és Belicska Béni szolgabírák és megye bizottsági tagok, valamint Dr. Demkó Palügyvéd, Babits József és Trifunacz Mladen tb. főügyész és közigazgatási bizott- sági tagok választatnak meg. — Jelen határozat jóváhagyás végett a nmélt. m. kir. közmunka és közlekedésügyi minister urhoz felterjesztetik és további eljárás végett a megye alispánjának kiadatik.

Alispáni felterjesztés

a Torontálmegye törvényhatósága területén lévő bárgyuk és hülýekről.

Nagyméltóságú m. kir. belügyministeriumnak Budapestben!

Nagyméltóságodnak mult évi szeptember hó 13-án 53.737. sz. z. kelt, a hülýek és bárgyuk összeírására, állapotára, betegség esetén való ápolására, felügyeletére, e körök keletkezési és terjedési okaira, ez irányban tett tapasztalatokra, végre ezen bajoknak megszünteté- sére vagy tetemesebb leszállítására irányult kimutatás és véleményadásra vonatkozó kör- rendeletére, van szerencsém a felkivánt ki- mutatás kíséretében megyei tisztí főorvosunk meghallgatásával, jelenlésemet következőkben felterjeszteni.

1-ször. Hülýek (Cretinek) mint miasma- ticus betegek, a mennyiben e baj indokai táj- helyi viszonyokban rejlenek, megýénnben nin- csenek; támogatja ezen véleményét, hogy a 272 összeirt idiota egyrészt a 225 községet számító megyének 71 mindenirányú községére és azoknak gazdag és szegény lakóira egy- aránt eloszlik, másrészt e szerencsétlenek ha- landóságát lehető legnagyobb véve is, a mellékelt kimutatás a 40, 50 sőt 60 év alatt, — habár progressiv apadó arányban — fel- szaporodott bárgyukat tünteti elő, miért is számukat a népesedéshez képest csekélynek tartva.

2-ször. A bárgyuság megyénkben csak szorványos bajnak tekintendő.

3-ször. A mi e kör előfordultát, kelet- kezését és elterjedését illeti, első sorban azon szomorú örökségnek véleményezem, mely iszá- kos, eskóros, egyáltalán gyenge szellemi al- kattal bíró, vagy más elmékör által megtá- madt, egymás iránt közönyös, rokonszeny- nélküli szülők gyermekeinek sokszor kijut (ez utóbbiakhoz a mai időben mindgyakrabban anyagi érdekből kötött házasságokat vélem sorozhatni — míg a rokonok közti házassá- gokra nézve e helyt el nem hallgathatom, hogy Ó-Bessenő község bolgár lakossága között, kik 100 év óta össze házasodnak, a szellemi hanyatlás fel nem tünik) — másod sorban súlyos vagy elhanyagolt gyermekbeteg- ség következményének tartom, minek bizony- ságául szolgál, hogy a bárgyuság igen sok- szor hűdésel, vaksággal, siketségel, végtá- gok sorával és a. t. párosult — továbbá megemlítem még a gyermekkorban gyakran előforduló koponya sérüléseket és végre azon körülményt, hogy a hajótörést szenvedett szer- vezet megmaradt csekély szellemi tőkájének megmentésére és fejlesztésére (mire sok eset- ben még képes) mi sem történt — nálunk ugyan is elhelyezésük, végeltartásukra szánt apódkak avagy oktatásukra berendezett tanit- tetetek nincsenek — a közönséges iskolák- ban pedig nem oktathatnak, mert gúnytárgyat képezik és mert túrelmesebb, más módszerint oktatást igényelnek; így súlyednek azután sem mesterséget, sem egyéb munkát, sőt beszélni sem tanulván, állattá!

4-szer. A baj enyhítése várható:

a) az alkoholikákkal való visszaélés le- hető megszüntetése által, nevezetesen a pálinka közönséges fajainak az élvezettől való eltili- tása által;

b) eskórosoknak vagy elmebántalom ál- tal egyik másik családtagban sújtva többi család tagoknak a házasságtól való tartózkod-ása által;

c) a rokonszeny nélküli házasságok meg- nem kötése által;

d) a gyermekeknek kellő gyógykezelése által megbetegülés esetén;

e) külön apódkak és nevelő intézetek fel- állítása által, melyek létesítése már azért is könnyűbb, mivel e szerencsétlenek nagyobb részt vagyonnal bírnak és az ápolási költsé- geket megtéríthetnek.

N.-Becskereken, 1884. évi május 23-án.

Talián, alispán

Kimutatás a hatóság területén létező bárgyukról.

Nagy-becskerei járás: Német-Écska 1, Rom.-Écska 6, Zsigmondfalva 2, Lázárföld 7, Klek 1, Kis-Torák 3, Jankahíd 6, Itvarnok 1, Ernesztváza 2, Bótos 1 bárgyut számlál.

Török-becsei járás: Mellencze 12 bárgyut számlál.

Nagy-kikindai járás: Nagy-Kikinda 15, Bassahíd 2, Bocsás 3, Mokrin 4 bárgyut számlál.

Török-kanizsai járás: Szóreg 2, Tisza-Szt.-Miklós 1, Gyála 2, Uj-Szt.-Iván 3, Valkány 1, Szerb-Keresztúr 1, Tör.-Kanizsa 2 bárgyut számlál.

Nagy-szt.-miklósi járás: Ó-Bessenő 6, Német-Csanád 4, Szerb-Csanád 7, Ferencz- szállás 1, Szerb-Szt.-Miklós 14, Trübswetter 1 bárgyut számlál.

Perjámosi járás: Peszak 1, Gottlob 2, Bogáros 6, Sándorház 3, Lovrin 6, Perjámos 10 bárgyut számlál.

Zombolyai járás: Zombolya 8, Csösz- telek 3, Kis-Orosz 5, Heufeld 2, Masztort 3, Osztérn 4, Grabác 5, B.-Kömlös 15 bárgyut számlál.

Cseneji járás: Aurelháza 1, Billet 3, Bobda 1, Csatád 7, Gyertyámos 1, Kis-Jécsa 1, Nagy-Jécsa 4, Németh 1, Ujvár 1 bárgyut számlál.

Párdányi járás: Német-Párdány 3, Szerb- Párdány 1, Ujpecs 1, Dinyás 1, Jánosföld 1 bárgyut számlál.

Módsói járásban nincsen.

Bánlaki járás: Dolác 4, Úrményháza 1, Zychfalva 3 bárgyut számlál.

Alibunári járás: Dobrica 1, Szeleus 2 bárgyut számlál.

Pancsovai járás: Glogon 5, Sekerin 3, Homolicz 6, Franzfeld 2, Bresztovác 2, Star- csova 4, Óvcsa 2, Jabuka 2, Bánát-Ujfalva 1 bárgyut számlál.

Antalfalvi járásban nincsen.

Nagy-Becskerek rend. tanácsu város 23 bárgyut számlál.

Torontálmegye területe tehát összesen 272 bárgyut számlál.

Ezekre való felügyelet, tekintettel az 1876. XIV. t. cz. 140. és 145. szakaszaira: Ezen kimutatott bárgyukat legnagyobb részt család- juk és csak az egészen szegényeket a köz- ségek tartják el és gyakorolják a felügyeletet ugy hogy azok sem táplálék sem ruházatban hiányt nem szenvednek; betegség esetén a községi orvosok által gyógykezeltetnek. Eddig nem fordult eset elő, hogy azok bármily irány- ban elhanyagoltak volna.

Eszrevétel. Az ezen kimutatás alapján szolgáló szolgabírói jelentések részletes ada- tokra mint kor és vagyoni állapotra, melyek- ből minden egyesnek helyzete kitűnt volna, ki nem terjeszkedvén, állapotuk is csak átlá- nosságban volt jelezhető.

Általános következtetések:

1-ször. A bárgyuk városokban nagyobb számmal találhatók, mint a hol a kicsapongó életmódnak, nevezetesen szesz italokkal való visszaélésnek több alkalom nyújtatik.

2-ször. Hasonlóképen nagyobb számmal találhatók azon községekben, melyekben a pálinka az egyedül szokásos szesz ital.

3-ször. Hasonló viszonyok közt a román és szerb faj a legkisebb ellentállást tanúsítja.

N.-Becskerek, 1884. évi május 23-án.

Hozzászólás

a „Torontál“ mult számában megjelent „Né- hány szó a mai társadalmi viszonyok és az iskolai takarékpénztárról“ című közleményhez.

A jelenkori népiskola a társadalmi igé- nyek napról-napra szaporodó követeléseit által már is oly sok oldal feladattal kénytelen megküzdeni, hogy eredeti rendeltetésétől mind- inkább eltérítetik. Oda fognak lassankint jutni, hogy a csarnok, mely kizárólag az általános műveltség terjesztésére van hivatva, ma-hol- nap asztalos, esztergályos, kefe- és kosár- kötő műhelyé is alakul. Ami mulasztás év- százdok alatt történt, azt mind egyszerre ki- vanjak helyrehozni és történet legyen az bár- mely irányban, minden alkalommal csak a nép- iskolát rántják elő orvoslásra. Ujabb időben nálunk különösen az iskolai takarékpénztárak eszméje kívánja uralni a helyzetet, csábító kincseivel kecsegtetvén a materializmust. A társadalom és a sajtó egy része ezen esz- mét mint valami világboldogító mentőként si- etett is tőle telhetőleg üdvözölni és hirdetni behat-het országba szóló üdvös hatásáért. Én mint tanító azonban nem osztozhatom velük az örömben, meglevén győződve, hogy az isk. takarékpénztárak behozatalával a kitűzött cél hátrányos következmények nélkül elérhető nem lesz.

Nekünk tanítóknak hivatásunkban gyö- kerező kötelességünk azokat, kiket mint leendő állampolgárokat tanítunk és nevelünk, úgy készíteni elő az életnek, hogy a hazának méltó és hasznos polgárai legyenek. Ebből kifolyólag a népiskola feladata nem lehet más, mint az ifju nemzedéket hazafias és vallásos szellemben nevelni; a gyakorlati élet minden irányú követelményeinek megfelelő ismeretekre tanítani; a tanulónak mind testi mind lelki te- hetségeit úgy fejleszteni, hogy majdan mint polgár úgy a saját, mint hazája javát elő- mozdíthassa. Ezen pár szó kifejezi mindazt, mit teljesíteni elmulasztatlan kötelességünk. Bent foglaltatik ebben a takarékosságra való szoktatás is, csak hogy természetesen koránt- sem takarékpénztárak által.

Egyébiránt azoknak behozatala ellen épen annyit — ha nem több — ok hozható fel, mint mellette. Már magokban véve az ellen- érvek sokasága is elég bizonyíték arra nézve, hogy az isk. takarékpénztár még sem lehet olyan országboldogító, áldásos intézmény, mint azt sokan állítják és hiszik. Nézzünk egy pár pontot azon ellenérvek közül, melyek miatt idegenkedik sok tanító annak behozatalától.

Tudjuk, hogy a gyermekek szülői nagyon is különböző anyagi viszonyok közt élnek; vannak gazdagabb és szegényebb szülők. A jobb módúak bizonyára többet, talán tízszer, huszszor annyit adnak gyermekeiknek betevés végett mint a szegényebbek. Azon tanuló, ki — persze saját érdemén kívül — sokat rak be, gyermeki természeténél fogva kérkedik azzal, míg az, ki csak néhány krajczárt bír elhozni, szomorodott szívvel vagy talán irgý- séggel látja, hogy társa mennyivel többet tud berakni és csak azért, mivel annak gazdagabb szülői vannak mint neki. Tehát már a kez-

Folytatás a mellékletben.

6. sz. kp. 1884. **Hirdetmény.** (198—2.)

Az országgyűlési képviselő választására jogosított polgárok 1885. évben érvényesül birandó névjegyzékének kigazdítása vegett kiküldött küldöttség működését folyó évi május hó 19-én, delelőtt 8 órakor a városház nagy termében kezdi meg, s munkáját folyó évi június hó 10-ikig befejezni tartozik.

A küldöttség üléseit az említett helyen naponként délelőtt 8—12 óráig tartja, mely ülések nyilvánosak.

Ez azzal tétetik közhírré, hogy a küldöttség előtt jogainak érvényesítése végett a választásra jogosított Nagy-Becskerek városi polgárok személyesen is megjelenhetnek.

Együttal felhívtnak a közhatalóságok és intézetek, miszerint a választásra jogosított személyzetüknek névjegyzékét, az évi fizetés, életkor és lakhely pontos kitétele mellett folyó hó 25-ik napjáig alólirt központi választmányi elnökhöz, vagy pedig közvetlenül az összeíró küldöttség elnökehez beértesíteni sziveskedjenek.

Nagy-Becskereken, 1884. évi május hó 17-én.

Kulifay Lajos.

polgármester,
mint a központi választmány elnöke.

5645. szhoz 1883. **Hirdetmény.** (207—1.)

Alólirt hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a fegyver és vadászati adóról szóló 1883-ik évi XXIII. t. cz. értelmében mindazok, kik e város területén löfgyverekkel bírnak, ezeket, és pedig:

a) az idézett törvény 2. §-a szerint a vadászatra használhatókat a városi alszámvevőnél, —

b) ugyanazon törvény 5. §-ának, b), c) és d) pontjaiban említett adómentes fegyvereket a városi pénztári hivatalnál, — és

c) a 3. §-a szerint a vadászati jogot gyakorolni ohajtók, jelentéseiket előbb a városi polgármester által láttaoztatva f. évi június 1-től bezárólag 31-ig, a helybeli m. kir. adóhivatalnál bejelenteni kötelesek.

A bejelentési uralapok az említett hivataloknál ingyen szerezhetők meg.

Kelt Nagy-Becskereken, 1884. évi május hó 27-én.

Kulifay Lajos.

polgármester.

Dr. Csolakovics Sebő. köz- és váltóügyvéd

Ügyvédi irodáját

Nagy-Becskerek városában, a nagy hid mellett fekvő Dr. Linyácsky-féle házban megnyitotta. (195—3.2)

KOTZÓ PÁL

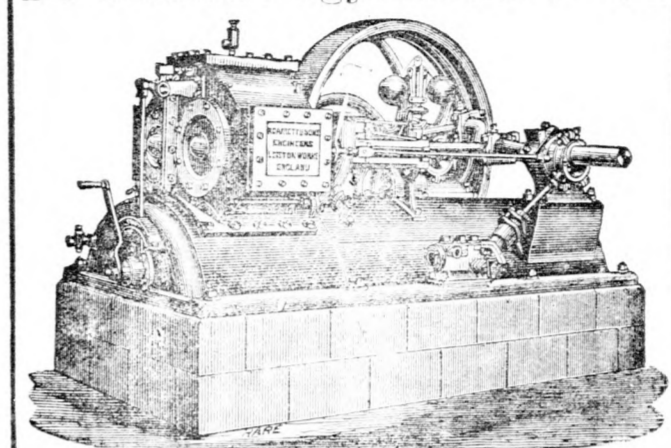
GÉPÉSZ-MÉRNÖK

Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

ajánlja gazdasági gépraktárát

fa-, szén- és szalmafütesű angol és amerikai szerkezetű gőzmozgonyait, soros és szorva vetőgépeit, ekéit, stb. stb. és gőzmozgonyok, tisztító vagy egyszerű járgány cseplőt, rostát, stb.

Különös figyelmet kér:

Garrett R. és fiai Compound

gőzmozgonyaira és fekvő gőzgépeire, melyek egyenlő erőfejlesztésnél 40% tüzelőanyagot takarítanak meg, minden más géppel szemben.

Garrett R. és fiai szab dobjára, acél alzattal és kétoldalt recézett négyszer használható acél-sínekkel, a mi

könnyű járást, nagy munkaképességet, tartósságot, tisztá kicseplést és tökéletes tisztítást biztosít.

Legújabb harangjárgányaira

az összes perselyek egy alapöntvényen, miáltal tönkretételtenek könnyű jártauk.

Orvosi bizonylatok

„Margit-“

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele kevés szabad szénásv, de gazdag, félig kötött szénásv tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomorvályk-hártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi, Radein-i, Vichy- stb. vizektől különböző szabad szénásv tartalmánál fogva, s azért vérzések károsodásáig, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénásvanyusabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rökus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szénásv tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Légző-, emésztő- és borbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyet. tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizeledőszervek hurutját szüntegy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszzák, s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétyl Károly egyet. tanár. Légző-, emésztőszervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam, Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szénásv tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rökus-kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztőszervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző és emésztőszervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb tüdőbetegek klimatikus gyógyintézet **Görbersdorf** a „Margit“-forrás gyógyhatásáról. — Sok oldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Margit“-forrás gyógyviz* alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatalos értem magamat ezen betegségeim által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlom.

Görbersdorf, 1879. március 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos **ÉDESKUTY L.** magy. kir. udvari szállító-főraktár nál Budapest.

Kapható azonkívül minden gyógyszerárban, fűszer-kereskedésben, szállodában és vendéglőben.

TARNÓCZY GUSZTÁV

állandó kiállítás és kísérleti telepekkel összekötött

MEZŐGAZDASÁGI GÉPCSARNOKA

Budapest, vácsi körút 49-ik szám alatt.

Ajánlja:

A legkiválóbb **Hornsby & Sons-féle** gőzmozgonyait és cseplőt kívánatra a legújabb **Yull-féle** szabadalom szerint köthajtásra berendezve is, továbbá járgányos fekvő és oszlopos cseplőket, kézi cseplőgepeit, szeszelő és üszög rostait, trieurjeit, vetőgepeit, szecska- és repavágóit, kukoriczamorzsoló és daráló gépeit, malmokat, gőzhajtásra, mindenféle legjobb és legújabb földművelési eszközöket, kaszáló és arató gépeit, egyáltalán minden a gazdasághoz szükséges eszközöket.

A javított kis óriás csutkas tengeri daralót 60 forinton.

(153—6.5)

Ugyazinté bármiféle javításokat is elfogad és lehető jó kiállítás mellett olcsón számít fel.

Gépei nem egy gyárból valók, de az ósmert összes jó gyárból választva, úgy, hogy ott minden jó gyárnak speciálisítása megjelölhető. Minőségük összehasonlító kísérletek által állapították meg, de minthogy a gazdák viszonyai és igényei különbözők, úgy az esetleg meg nem felelő gépek vissza vétetnek és kívánatra a pénz is visszatartatik. Gépek kísérletei is adatnak; árak a legújításosabbak, részletek is elfogadtnak, melyek nagyobb összegeknel és kellő biztosíték mellett 10 évre terjedhetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

hazánk egyik legszénásvdusabb SAVANYUVIZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

1883. évben 1 millió palaeck szállítottat el.

Fris töltésben mindenkor kapható

Édeskuty L.

m. kir. udv. ásványvíz-szállítóház Budapest.

Ugyazinté minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Figyelemre méltó!

Roborantium (haj és szálnővesztő essentia) tudományi alapon és többször sikeren nyuzó szer fejkopaszadás, hajkihullás, korpaképződés és hajszülés ellen. Az egyedüli szálnővesztő és erősítő szer, mely tényleges eredményeket képes felmutatni. A Roborantium erősítő és életető tulajdonságánál fogva biztos szer gyenge emlékező telettség és fejfájásoknál. Eredeti üvegenkénti ára 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Kosmeticum, (hajerősítő olaj), finom és utolerhetlen, puhítja és gondórti a haját. Egy eredeti üveg 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Eau de Hebé, keleti széplő szer, a testnek természetes üdőséget, fehérséget és fényt ad; eltávolítja továbbá a seplőt és májfoltokat. Ára 85 kr.

Bouquet du Serail de Grolich, zsebkendő-parfüm az előkelő világ részére. Minden parfüm gyöngye. Rendkívüli elegáns kiállítása ünnepi ajándéknak is alkalmasá teszi. Ára 1 frt 50 kr.

Kárpáti csoda-víz, fontos szer minden fogfájás eltávolítja és a fogak apolására nélkülözhetlen; ára 60 kr.

Használati utasítások, közönet nyilvánítások és bizonylatok minden üveghez mellékelvők. (58—20.14)

Főraktár: A. GROLICH urnál, BRÜNN.

Raktár: Nagy-Becskereken: Mencer L., gyógyszerésznél; — Budapest: Neruda F., hatvani-utca 10; — Aradon: Tabakovits J., fodrász; — Pécsen: Kovács M., gyógyszer; — Nagyváradon: Mo'inar J. és L., gyógyszer; — H.-M. Várhelyen: Kis Gy., gyógyszer; — Újvidéken: Plavics G., gyógyszer; — Temesvárott: Tárczay L., gyógyszer; — Zomboron: Gallé Emil, gyógyszer.

Pályázati hirdetmény.

Megye bizottsági közgyűlés által 58-1884. sz. alatt hozott határozatával megerősített községi képviselő testületi határozattal...

- 1. Franczföld német ajku községben egy jegyzőségű állomás 240 forint évi fizetéssel.
2. B.-Ujfalu román és szerb ajku községben két jegyzőségű állomás, egyenként 400 forint évi fizetés, 60 forint lakbér...

A törvényben előírt választás az illető község házában és pedig:

- Franczföldön 1884. évi július hó 1-én,
B.-Ujfaluán „ „ „ „ 2-án,
Dolován „ „ „ „ 3-án,
Jabukán „ „ „ „ 7-én,
Glogonban „ „ „ „ 6-án,
Szevkerin „ „ „ „ 9-én,

délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Pancsován, 1884. évi május hó 20-án.

Radosavlyevic, szolgabíró.

1882. sz. kig. 1884. Pályázat. (196—3.2)

Törvényhatósági jóváhagyással T.-Kanizsa községében évi 400 forint fizetéssel javadalmazott egy segédjegyzői állomás rendszeresítésénél...

T.-Kanizsán, 1884. évi május hó 19-én.

Issekutz, szolgabíró.

Leköszönés folytán üresedésben jött Dolác község jegyzői állomásának választás utáni betöltése céljából a „pályázat“ ezennel megnyitottik...

Évi járandóság 200 forint készpénz fizetés. — 36 forint utazási átalány 24 órán túl nem terjedő utazásnál. — 4 forint napi díj 24 órán túl terjedő utazásnál. — 7 forint 20 kr. gyertya átalány megváltás. — 24 méter kemény tüzi fa, 6 met. fűtő szalma, mind kettő a házhoz hordva. — 36 p. m. tiszta buza, 18 p. szemes kukorica. — A közgyámi teendők ideiglenes végzéseért (a közgyámi állás betöltéséig) 160 forint, — s végre szabad lakás és a jegyzői teendőkért szabály rendeletileg megállapított díj élvezete.

Felhívtnak a pályázók, hogy folyamodványaik az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és illetve az 1883. évi I. t. cz. 6. §. értelmében felszerelve legkésőbb a választást megelőző napon alólirott szolgabírónál bemutatassák.

Bánlakon, 1884. évi május hó 12-én.

Daniel, szolgabíró.

421. sz. kg. 1884. Pályázat. (197—3.2)

Deszk község jegyzői hivatalában egy irnoki állomás rendszeresítésénél, ezen állomás választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel kiíratik és a választás napja f. évi június hó 15-ére, d. e. 8 órára kitűztetik.

Ezen állomással évi 300 forint készpénz fizetés van összekötve.

Felhívtnak tehát pályázni szándékozókat, hogy felszerelt folyamodványaik a választást megelőzőleg a község előjáróságánál benyújtsák. — Az állomás 1884. évi július 1-én elfoglalandó.

Megjegyeztetik, hogy azon pályázók, kik a jegyzői vizsgát Torontálme gyében jó sikerrel letették és a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvet is szó és írásban bírják, a választásnál előbbséggel bírnak; továbbá, hogy a megválasztott irnoki a jegyző rendelkezése alatt áll, és munkaköre a jegyző által fog meghatározatni; és végre, hogy nőtlen ember a jegyzőnél mérsékelt díjazás mellett ékeztét nyerhet.

Kelt Deszken, 1884. május hó 18-án tartott képviselő testületi gyűlésből.

Jankovich Sándor, jegyző.

Rusz Láza, bíró.

Egy vizsgázott gépész,

jó bizonyítványokkal ellátva, keres évi állást vagy nagyobb mérvű cépléseket.

Levelek kérétnek: „202.“ számú megjegyzéssel e lapok kiadó hivatalához címezni. (205—2.1)

Oszt. magyar szabadalmazott Gépműhely Nagy-Becskereken.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy én a Plechl Katalin-féle házban, „Árpád-utca“ (előbb Schlangengasse), az Eisenstädter-féle háznak átellenében — gépműhelyemet a mai kor követelményeire mértén szélesítettem, ahol is minden néven nevezendő gépmunkálatok, ugymint: vashengerlések, hengerfurások, valamint mindennemű átalakítások a legszilárdabban, legpontosabban és legolcsóbban keresztül vihetők. — Kaphatók továbbá nálam bárminő szerkezetű gépek is.

Es végül, minekutána én a nálam készült javításokért egy évig kezeskedek, remélek és kérek tömeges megrendeléseket, illetőleg pártolást.

Mély alázattal

Derler József,

(206—2.1) oszt. magy. szab. gépműhelye

Vászon- és leheremű-raktár a „kék csillaghoz.“

Szükségletei beszerzésénél mindennemű és minőségű rum-burzi, irlandi, hollandi, kreász, szilvái és széles ágyapedő, vásznak, asztalterítékek 6, 12, 18 és 24 szemlyre, törülközők, kávé- és tea-terítékek, hazai gyártmányú damasztaltermékek és törülközők, Fehér és színes szelű vászon és baist szelendők, zsinór és piquet-barehent, színes Creton és Oxford, Chiffon, Perkál és Shirting, Hanell takarók, Piquet, brillantin és satin, sima mintázott és áttört; ágy- és asztal-takarók, kész fehereműek, hölgyek, urak és gyermekek részére, ágyneműek, harisnyák, himzett szel és betétek, figgyönyök és minden más szakmunkba való árúcsikkben, ajánljuk árjegyzékünk mehozatalát, melyben a raktárunkon levő összes tárgyak legolcsóbb árának kimutatása mellett menyasszonyi kelencyék is különböző összeállításban felsorolva.

A kelencyék elkészítését raktárunkon tartott legújabb bel- és külföldi mintáink után legjobb anyagból, mérték szerint, figyelemmel és jól varrva, rövid idő alatt eszközöljük.

Rendelt vagy vett és meg nem felelő tárgyak kieserítetnek, kívánatra a fizetett összeg visszautatik.

A vásznak valódiságért és minden czikk jóságá- és tartóságáért kezeskedik az 1826-ik év óta fennálló és legjobb hírnévnek örvendő cég.

Árjegyzéket kívánatra azonnal bérmentve küld, levelbeli megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközöl a tiszteltelt alulírott cég.

Haris, Zeillinger és társa,

6 cs. kir. fensége József főherceg és Ernőp szász Coburg gothai herceg ő fensége udvari szállító. (164—3.3) Budapest, Váci-utca 9. a „kék csillaghoz.“

Table with columns: BEVÉTEL, A tétel neve, Bevétel, Kiadás, Összesen. Includes sub-sections for 'Nyerőség- és veszteség-számla az A mérleghoz' and 'Nyerőség- és veszteség-számla az B mérleghoz'.

Table with columns: VAGYON, TEHER, Összesen. Includes sub-sections for 'Nyerőség- és veszteség-számla az A mérleghoz' and 'Nyerőség- és veszteség-számla az B mérleghoz'.

Table with columns: VAGYON, TEHER, Összesen. Includes sub-sections for 'Nyerőség- és veszteség-számla az A mérleghoz' and 'Nyerőség- és veszteség-számla az B mérleghoz'.

deinél egy olyan körülmény adja elő magát, mely az előre látó tanítóban okvetlenül kétélyt támaszt az elerendő haszon mellett erkölcsi javítására. Ily módon az éretik el, hogy javítva rontunk. Javítani velünk a pénztári intézmény által, de ugyanazzal talajt nyújtunk az irigység elharapódzásának, a mely kúfforrása a szocializmus tanának. Eszközünk tehát nem helyes. Szerintem más módon kell a takarékosagra való szoktatásnak történni. Valamint a többi erény fejlesztésére van alkalmunk a nélkül, hogy a gyakorlati útra vinnők át a dolgot, ép úgy számtalan eset áll rendelkezésünkre a takarékoság ápolására is. Igaz, hogy akkor nem takarítunk növényeink mint gyermekek, de takarítunk majd mint felnőt emberek, a midőn képesek is lesznek keresményüket megbecsülni. Takaríthat-e az, aki nem keres? Takarékos lehet-e az, aki minden szolgálat, szorgalom nélkül jut pénzhez? A tapasztalat bizonyossága szerint nem lehet. Nem ismerve a fáradságot, nem verítékekkel szolgálván meg a pénzt, nem is tudja azt értéke szerint megbecsülni. Aki pedig a pénzt nem becsüli, attól a takarékoság erénye messzebb van, mint Makó Jeruzsálemié. Vagy miért vonjuk meg a kis gyermekektől a gyümölcsre vagy egyéb gyermeki nyálankaságra kapott egy-két krajczárt? Megfoszthatjuk-e őket józan észszel az ártatlan örömeiktől? Nem, ezt tennünk nem szabad, mert ha tesszük, embergyűlölvő neveljük őket s ez ismét nagy hiba. Hisz nem akkor neveljük növényeinket a gyakorlati életre, midőn arra szoktatjuk, hogy miként kelljen mindent nélkülözni, hanem akkor, midőn a munkát úgy tüntetjük fel előtte, mely által magának minél jobb módot szerezhet. Okosan fölhasználni azt, amit szerzünk: ez a helyes út; de a szülőktől, rokonoktól kapott pár krajczárt erővel elvonni a gyermekektől kegyetlenség volna. A folytonos berakás által fukarokká nevelődve a gyermekek, későbbi korukban még jótékony cselekedni adni is fősvények lennének; a humanus érzelmek pedig, melyek tetteles nyilvánítására az életben oly sok alkalom kínálkozik, végkép kivesznének belőlök. Továbbá a tanító nem tudhatja, hogy mikor kap valamely gyermek otthon pénzt, tehát számon nem kérheti tőle, de viszont a szülők sem tudhatják, hogy gyermekek elvitte-e pénzét a cassaba vagy nem. Számon nem kérsz esetében megcsalja szülőt és tanítót. Vagy ha megtörténik a számadásra vonás, kész hazudni is. Szóval egy olyan labirintba kerül a tanító, ha lelkesül az eszméért s magának kellemetlenséget nem kíván szerezni és a gyermekeket is meg akarja óvni a hazudozástól, hogy egyéb dolga sem lesz mint a szülő és gyermekek közti az isk. takarékpénztár érdekében történt pénzügyeket ellenőrizni. Az sem épen lehetetlenség, hogy némely gyermek csak-hogy többet rakhasson be, kész a lopásra is. És ha idejekorán észre nem veszik a tolvajlást, a tanító és szülő nevel tolvajt azért, hogy a takarékpénztár virágozzék. Ez aztán olyan baj, hogy a pénztár kezelőjének mint nevelőnek nem kevés fáradságot okoz. Hivatásunk úgy is eléggé nehéz, ne tetézzük azt még újabb teherrel; mert különben oda érünk, hogy sem jó tanítók, sem jó nevelők nem lehetünk, mivel felszaptunk takarékpénztári igazgatónak, ami pedig nem hivatásunk.

Hogy Franciaországot az iskolai takarékpénztárak tették volna nagygyá, gazdaggá, azt — bocsáson meg t. collega úr — nem vagyok hajlandó elhinni. Gazdaggá tette azon országot ipara, mely első helyen áll a világban. Iparát pedig nem mozdította semmi más elő, mint a népiskola. Tudva levő dolog, hogy minden iparág gyakorlásánál főkellek a szép érzék. Ennek fejlesztésére fordították és fordítják a francziák legfőbb gondjukat, a mennyiben népiskoláiban a rajzolás oly nagy tökélyt gyakoroltatnak, mint Európa egyik államában sem. Innét van, hogy iparczikkéi legkeresettebbek is, és csakis annak köszönheti azon jólétet, melyet magának teremtett.

Egy országot boldoggá, gazdaggá, hatalmasá csak a valódi műveltség általános elterjedése tehet. A nép rossz erkölcsit ugyanaz szelidítheti. A műveltség általános elterjedésén megtörik a szocialisták törekvése, az anarchisták uralma, a nihilisták és dynamit pártok harca, az antisemita zavargás. Végül a műveltség terjedésétől várom azt is, a mit az isk. takarékpénztárak terjesztői intézményüktől remélnék. Meggyőződéseim különbözik Kövessy úrétól, de céloim ugyanaz, csak más uton óhajtom elérni. Egyébként kísérje aldás mindazon törekvésünket, melyeket szeretett hazánk jólétének emelésére szentelünk!

Horváth Károly,
t.-becsei közs. tanító.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Bánlak, 1884. évi május hó 21-én

A Zichfalvi választó kerület eddigi képviselője, Daniel Pál ur ma Bánlakon nagyszerű ovatióban részesült. A község határán a választók küldöttsége által fogadva, a diadalivekkel feldisznított községben 300—400 választó nemzeti lobogókkal várta. Az üdvözlő beszédekkel Balázs Vince úrnemzsi plébános magyar, Vösching György zichfalvi földbirtokos német, Kerla Péter bánlaki lelkész román, és Zsán Milán nagymargittai szerb plébános szerb nyelven tartották és egyuttal ezen választó kerület szabadelvű választói nevében a jelöltség újiból elfogadására felkérték. A dörgő eljenzések lecsillapulása

után Daniel Pál ur meghatottan köszönte meg a megtiszteltetést, kijelentvén, hogy választóinak irányában 37 éven át tanusított rendíthetetlen bizalma élteinek buszkeségét képezi, a jelöltséget elvállalja.

Ezen választó kerületben ellenzék nem létezik és így ellenjelölt felállítását valószínűtlen lévén, Daniel Pál urnak egyhangulag most már 8-ad izbeni megválasztása biztosítottnak tekinthető.

De feltéve, hogy tisztán személyeskedésből is ellenjelölt állítanak fel, Daniel Pál ur — talán egy jelentéktelen töredék ellen — minden esetre nagy majoritással meg fog választatni, mert e kerület választóinak bizalma kivétel nélkül személyében összpontosul.

Gyűlésvész, május 19-én.

MOTTO: A legjobb atyának jó fia!

Szép és magasztos ünnepélynek voltunk tanúi f. hó 10-én, mely vidékünk csendes egyhanguságából kiragadva, pezsgő életet varázsolt elő Rudna községében. Mar a délelőtti órákban megszámlálhatlan sokaságban érkezett meg az ünnepélyesen öltözött vidéki értelmiség. A két szomszéd megye, Temes és Torontál volt itt képviselve. Ott láttuk Temes megye főispánját, a temes- és torontálmezei szolgabírákat, Temesvár város főkapitányát, báró Duka Damaszkín, gróf Dipart urakat, és sok másokat az értelmiség kiválóbb tagjai közül. Az ünnepély tárgyat képezte a nagyszerű stílusban épült Mausoleumnak nevezhető sírbolti kápolna beszentelése, mely gazdag pompájával több mint 50,000 forintba került. A beszentelési egyházi funkciót a Temesvár városi esperes prota és diakon végezte az uradalomhoz tartozó községek gör. keleti lelkészei segítségével. Belépve az ajtókatól elbresszött díszüvegű, önkénytelenül szívünkbe száll az eszme: „A legjobb atyának jó fia!” Rövid mondat ugyan, de vallás és erkölcsi tekintetből olyan mondat, melynek ihletes magasztossága előtt önkénytelenül meghajlik az egész emberiség: — „Ez idők hagyományja a tisztelettel: „Tisztelet apádat, anyádat, hogy boldog és hosszú életű légy e földön.” A mai egoistikus világban, fájdalom nagy többségben ennek ellenkezőjét találjuk, kik könnyűvérűségük, bálvány imádói a „le roi est mort, vive le roi” önző fogalomnak csakhamar elfeledve szülőik emlékeit. Annál tiszteletre méltóbb egy fényes család ivadékaiban halas fiai szeretettel lángoló bőkezűsége, melynek kifolyása lett vidékünk építkezési műremeke, a rudnai díszkertben felállított Mausoleum. Az isteni gondviselés jelenleg is igazolta, hogy a ki szülei emlékét tiszteli, boldog életű lesz e földön, mert a jó fiakat meg is áldotta az isten mind a két kezével. A jó fiak egyike a legboldogabb családi élet mellett, míg azon szerencsében is részesült, hogy ő felsége szeretett urunk, királyunk felismerve a magas diplomaiai tehetséget, ötlet Bosznia civilkormányozójává nevezte ki, és a magas választást fényes siker koronázta, mit ő felsége jelenleg a vaskorona rend kegyes adományozása által szentesített. Azon köztisztelt és szeretet mely ötlet edes hazánk távol határain túl is a bércezes Boszniába elkísérte, hangosan kiáltja: „eljenek a háladatos jó fiak, éljen báró Nikoltis Feodor ő excellenciája, bájos családjával együtt, éljen báró Nikoltis Mihály a jótékonyaságáról ismeretes fő úr!”

Színház.

F. é. májushó 20-án színre került itt először Berczik A.: „Nézd meg az anyját — vedd el lányát” című énekes vígjátéka. Az ügyes szerkezetű darab, közönségünk részéről jól fogadtott. Ma is, mint az eddigi előadásoknál, dicséret illeti a személyzetet. A gondolt játék, összevágó — kerekded előadás megtették a kívánt hatást.

Különös dicséretet érdemel: Szombafalvy Anna (Edit). Szerepét szépen domborította ki. Közönségünk e kedvence ma is megérdemelt tapsokban részesült.

Méltán osztozott az est sikerében: Ságyné (Leontin), Termesiné (Homokiné) és Szeremfalviné (Isa), kik mindannyian helyesen fogták fel szerepeiket.

A férfiak közül említésre méltók: Szombathy (Viski), Sággy (Técsi T.), Fabian (Szeredi) és végül Tukoray (Lajos). Utóbbi színész derült perceket szerzett nekünk ma este, de az ő saját érdekében egy rövidke megjegyzést — szükségesnek tartunk közösköztetni. — Azon rosz — de leküzdhető — szokása van, hogy igen gyakorta a magas regiszterekbe emelkedik — különben sem valami nagyon erős organumával — s ezáltal beszede érthetlenné válik. Ha ezen hibáját erős akarattal leküzdési igyekezend, úgy játéka 50%-ot legalább is nyerni fog!

Kevesebb gesticulatio, modulált hanghordozás s az ügy nyerve lesz!

Az előadás félig telt ház előtt folyt le. Májushó 21-én 4-ik előadásul Csiky: „Bozoti Marta” című színműve volt, és pedig oly üres ház előtt, a melyet a darab sem igen, de annál kevésbé érdemelt meg az igyekvő director s a színtársulat. *)

Csütörtökön májushó 22-én 5-ik előadásul adatott: Almássy T.: „Tót leány” című népszínműve.

*) A múlt évi előadás már jelezte, hogy e darabot a nagy-beckereki közönség nem góttirozza, azért kár volt azt ez évben is előadni. Szerk.

Az előadás mi kivánni valót sem hagyott fenn. Minden egyes szereplő valóságos versenyt fejtett ki.

Kimagasló alak volt Erdey Berta és Tisztay M., előbbi Hanka, utóbbi Misu szerepében. Az általuk előadott eredeti tótszóvegu dalok és táncok hatást kellettek s a jelen volt közepes számú közönség taps viharral jutalmazta őket, dalaikat pedig többször megújrázta. — Méltó elismeréssel találkozott Erdey B. asszony, ki napról-napra jobban és jobban behizelgi magát közönségünk szeretetébe. — Szép, magas és csengő sopránja szép jövőt biztosít számára.

Dicséretet érdemel: Krémer (Gyarmati János), ki igen jó izu alakítást mutatott be az öreg, pipogya paraszt szerepében; Termesiné (Órzsé) elénk, természetes jótékaért; Csorba (Bandi) izléssel előadott új dalaért; Szeremfalvyné (Maté Julis), Tukoray (Kospál), ki ma ugyancsak elemében volt s a közönséget folyton jó kedélyben tartotta; Fabian (Liptók), Konrad M. (Sári), Markóné (Ötös Mari) ugyesen fogta fel szerepét s a sipító vén javas asszonyt természetességgel állította elénk; Szombathy (Borbolya), Sággy E. (Rigó Matyi) kedves volt a kis postás szerepében s végül Szombafalvy Anna (Panni), ki a kis szerepe dacára jó kedélyvel játszott stb.

A rendezés jó volt, a karok szépen működtek közre.

Pénteken májushó 23-án színre került, 6-ik előadásul, Csiky: „Cecil házassága” című színműve. Az előadás — mint az eddigiek is — csak dicséretet érdemel. Úgy a fő-, mint a mellékszerepek, jó kezébe voltak letve; és bizony ama megfoghatatlan közönyt, melyet a közönség ma is tanusított, ez előadás sem érdemelte meg.

Az előadás fénypontja Szombafalvy Anna volt; a czimszerepét meglepő érzéssel játszotta. Meglátszott játékán a szorgalmas tanulás. — Ma őt ötödször láttuk s bátran állíthatjuk, hogy azt a kitörő tapsot, melylyel elhalmoztak — teljesen megérdemelte.

Nem különben dicséret illeti: Krémer Sándort (Br. Radnóthy Miklós). Szerepét kellő felfogással játszotta; maszkija határos, megjelenése elegans volt.

Leszámitva némely tulzást s szükségtelen rögtönzéseket, dicséretet mondatunk Tukoray Lorándról (Töröcsváry Gedő) is.

A többi szereplők u. m. Konrad M., Fabian, Markó Emilia, Szombathy, Sággy, Tisztai M. stb. mindannyian igyekeztek az előadást emelni.

Vasárnap májushó 25-én Vidor Pál: „Vörös sapska” című népszínműve félig telt ház előtt került először színre. A határos jelenetekben gazdag mű nálunk is jól fogadtott. Az előadás jó volt s csakis a mi barna fiaink: a czigányok, mint „orchestrumi művészek” gördítettek gyakran akadályt a solisták nem nagy örömeire. Felhívjuk a karmester úr figyelmét, tessék velök próbákat tartani!!

Elismeréssel tartozunk Erdey Bertának (Juliska) ügyes játék és szép érzéssel előadott dalaért. Kiváncsian várjuk az operette szereplését.

Továbbá dicséretet érdemelnek: Fabian (János), Sággy (Ambrus István), Tormasiné (Órzsé), Szombafalvy Anna (Teréz) érdelemű játékaikért. Szerepeiket jó felfogással és a szükségtel kedélyvel játszották, a közönség részéről pedig általános elismeréssel találkoztak!

Nem különben érdemeket szereztek az összátekekben: Szeremfalvyné, Tisztai M., Krémer Sándor (mint nagyapó kellő routinnal) Dunai stb. Tukoray (Kantor) túlkedélyes és gyakran érthetetlen volt.

A rendezőt s a karokat dicséret illeti.
Sz. G.

Vasuti ügyek.

A pünkösdi ünnepek alkalmából f. é. június 1-én kéjvont fog az ujszöny-sándorfi vonalrészes összes állomásairól leszállított menetdíjak mellett Bécsbe közlekedni.

Indulás Ujszönyből reggeli 3 óra 45 perczkor.

Indulás Györből reggeli 5 óra 17 perczkor.

Indulás Mosonyból reggeli 6 óra 11 perczkor.

Megérkezés Bécsben reggeli 8 óra 59 perczkor.

A perenkérti jegyek 8 napi érvénynyel bírnak. Közelebbi felvilágosítást az illető falragaszok nyújtanak.

HIRHARANG.

* Tallián Béla, megyénk alispánja pénteken, május 30-án Gyurgyevo Temesmegyéből átkelvezett község átvétele céljából Fuchs Sebő arvaszéki elnök, Kéler Ákos tb. főügyész és Bakó Farkas főlevéltárnok, mint küldöttségi tagokkal, Temesvárra utazik.

* **Választási mozgalmak.** A b-szt.-györgyi kerület választói képviselőjökül gr. Karacsanyi Aladárt nagy lelkesedés közölt kijelölve, egy száz tagu küldöttség zenekarral és zászlókkal felszerelten jelent meg e hó 28-an a beodrai kastélyban, hogy őt a kerület képviselőletének elvállalására felkerje. — Kiss Elemér mint elnök a küldöttség nevében egy rövid, de tömör beszédben a jelöltet üdvözlölvén és a kerület bizalmáról biztosítván, felkerte: hogy a szeretet és tisztelet változhatlan érzelmeiben az egész kerület részéről megőrzött atya után a képviselőseget elvállalja. — A gróf a polgári bizalom, legmagasztosabb íyétén nyilvánításától meghatottan, miután e bizalomért legmélyebb hálaát és köszönetét kifejezte, azon férfias ígerettel vállalta el a jelöltséget, hogy saját érdekeit mindég háttérbe fogja szoritani a baze és kerületének érdekei mellett és a törvényhozás termében csak olyan törvényjavaslathoz járuland szavazatával, a melyekről meg lesz győződve, hogy azok az ország és annak népei megelegedését, boldogságot és jogos érdekeit fogják előmozdítani. — A perceké tartó éljenek elhangzása után gazdag teretű asztalnál foglalt helyet a küldöttség, a hol az ünnepelt Lauka magyar, Schiller német és Tubics Belizár szerb nyelven köszöntöttek fel. — A gróf még szavakban köszönte meg a szíves megelegedést és minden jót kívánt választóinak, jelenben szívesen látott vendégeinek. — Felköszöntöttek még Kiss Elemér elnök, Bakalovics szbiró és Karacsanyi László urakat. — A délutáni órákban zeneszó és zászló lobogása mellett vonult a küldöttség az indóházhoz, hol a gróft vállalkra emelve, harsogó éljenek közl búcsuztak el feledhetlen egykori képviselőjük, hazafiai érenyeikben gazdag utódjától. — Az egész ünnepély koronája a grófné mint háziasszony szívélyessége és kedvessége volt.

* **Felhívás** az igen tisztelt N.-Beckerek város lakosaihoz! A „Délmagyarországi tanító-egylet XVIII. nagy gyűlést ez idén július hó első feleében N.-Beckerek városában fogja megtartani. E gyűlésen képviselve lesznek nemcsak az egylet tagjai, vagyis az egylethez tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény-megyék tanítói; hanem, tekintve az egylet 18 évi fenállását s ez idő alatti működését, — az egylet tiszteletbeli tagjai úgy, mint a tanügybarátok előre láthatólag számosan fognak résztvenni. N.-Beckerek rendezett tanácsú városunk más városok példáját követve a „Délmagyarországi tanító-egylet”-et vendégszerető falai közé hívta meg a végből, hogy ülést ez évben itt tartsa meg s tekintve ez ülés fontos célját, a helyi bizottság megkeresése folytán, a költségek fedezésére bizonyos összeget meg is szavazott. Most tehát az igen tisztelt városi lakosságtól függ, hogy védőgeinket többször nyilvánított vendég szeretettel fogadja, illetve az elszállásolást részükre biztosítsa. Ugyanazért a helyi bizottság nevében bizalommal fordulunk N.-Beckerek város lakosaihoz, kérvén, hogy a „Délmagyarországi tanító-egylet” nagy gyűlésére érkező vendégek számára a gyűlés tartamára tehát 3 napra szabad lakást felajánlani szíveskedjenek. Bizva a t. lakosok vendégszeretében, hisszük, hogy felhívásunkat siker fogja koronázni! Bar a megalakult „szállást szerző bizottság” egyes tagjai a városi lakosokat házaként felfogják is keresni a végett, hogy vendégeink részére ingyen lakást szerezzenek a gyűlés tartamára; mindazáltal ujra kérjük e helyen is mindazokat, kik zívések leendnek ez időre ingyen lakással szolgálni, hogy ebből szándékukat a helyi bizottság tagjainál előre bejelenteni méltóztassanak. Az erre vonatkozó bejelentéseket szívesen fogadják a tanácsulat tagjai. N.-Beckerek város lakosainak vendégszeretében bizva, maradunk tisztelettel N.-Beckerek, 1884. május 24-én. A „Délmagyarországi tanító-egylet” XVIII-ik nagy gyűlést rendező helyi bizottság nevében:

Váry Mihály, helyi biz. titkár. Baaden Károly, helyi biz. elnök.

*** A Délmagyarországi tanító-egylet XVIII. nagygyűlése ügyében**

alakult helyi bizottság f. hó 24. Baaden Károly igazgató úr elnöklété alatt tartott. Olivastott Schaffer Károly egyleti elnök átirata, mely szerint a „Délmagyarországi tanító-egylet” választmánya f. é. június hó 3. Temesvárott ülést fog tartani, mely ülésen a N.-Beckereken tartandó nagy gyűlés napja is meg fog állapítani. Olivastott továbbá a polgármesteri hivatal átirata, mely szerint Nagy-Beckerek város képviselőtestülete a Nagy-Beckereken tartandó nagygyűlés költségeinek fedezésére 150 frtot és Kellner Ede iskolaszéki elnök úr indítványára a „Délmagyarországi tanító-egylet” segélyegylete javára 100 frtot szavazott meg. A rendező bizottság elnöke Szabó Sándor úr katonatyegk miatt az elnöki tisztségről lemondván, helyette egyhangulag rendező bizottság elnöké Szilvassy János úr választott. Szilvassy János úr helyébe pedig Banyai Jakab úr az elszállásoló bizottság elnökévé választott.

* Mint a „Torontál” szerkesztője igaz baráti fájdalommal bucsuzom el, a megyei hivatalnokai kötelekekből kilépett Orsó Matyas jegyzőtől, ki gazdag ismereteivel, olvasottságával, szakavatottságával és páratlan munkásságával — nemcsak a megyének tett hasznos szolgálatakat, hanem a hivatalos közlöny érte- kességét és tartalmasságát is gyakorta növelte. — Fogadja közreműködéséért köszönetünket,

gyobb készséggel adának és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legbiztosabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltenek. (100-14)

becses in-féle he-zen szedő lések. átalal-geol-vábbá gé-ásokért ömege helye tar rum-lepedő, közők, nemek, endők. n, Per- n, sima nemek, k, him- k, vágó nyben a utatása an fel- bb bel- ügye- itetnek, tartós- névnek eli meg- ott czég gothai (4-3.3) oz. Steiner Mihály.

és nekünk mindenkor becses barátságát, tartsa meg továbbra is számunkra.

* **A casino választmánya** elhatározta, hogy az általa tartott lapokat a tagoknak kedvezményár mellett eladja. Felkértek tehát azon t. lag urak, kik a lapok egyikére vagy másikára reflectálni akarnak, sziveskedjenek vasárnap délután 4 órákor a casino társalgó termében megjelenni. Megjegyzendő, hogy a megvett lap csakis az ujabbi szám megérkezése után vitelhető el. A casino könyvtárnoka.

* **Meghívás.** A párdányi választó kerület országgyűlési képviselője Csávossy Béla ur a választó kerület székhelyén Párdányon f. évi június 2-án délután 4 órákor beszámoló beszédjét fogja megartani, melyre a tisztelt választók minél számosabb megjelenésére tisztelettel meghívottnak. Mados, 1884. május 21. Zsiros József, szab. elv. part elnök. Bronos Gyula, szab. elv. párt jegyző.

* **A hesseni légy,** (Cecydonia destructor) ellen alkalmazandó övrendszabályok tárgyában a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszter a következő utasítást bocsátotta ki. A hesseni légy egy szunyog forma kis legyejcske, mely egy Európában, mint Amerikában a buzatermésben már többször egész vidékekre, sőt országokra terjedő pusztításokat okozott. A jelentékeny károsító rovar oly módon válik kártékonyvá, hogy kukaczként a fiatal buzaszárazakat megrongálja és tönkre tesz, csukélyebb mértékben elősködnek a rozs és árpavetéseken is. A rovar nőténye ugyanis parányi petéit ősz elején szeptember havában a vetések levelein tojja; a peték kiképzésén a körülbelül 3 mm. hosszú fehér kukaczkok a szár és a levélhüvely közé levándorolnak és

a levélhüvely tövében meglepedve, a gyöngye szár nedvé kisziják. Az ily nagyobb mértékben megtámadott zenge növények ennek folytán elszáradnak, elfonnyadnak és kivesznek. A kukaczkok a szárazban a levélhüvely védelme alatt telelnek át és ott hosszúkas idom barnas babokká változnak, melyekből a 3 mm. hosszú fekete legyejcske április havában buvik elő. Alig hagyta el a kis légy baktakaróját, csakhamar parosodik, s a nőtény aztán haladéktalanul megkezdi a peterakást. E célra a már szádba indult őszi vetéseknél az alsó leveleket a tavasziaknál pedig a gyökérleveleket választja ki és barnas petéit azoknak felső lapjára helyezi. A parányi petékből, melyek szabad szemmel alig láthatók, a fiatal kukaczkok már néhány nap múlva kikelnek és azonnal az illető level tövéhez vándorolnak; oda érve megállapodnak s a levélhüvely védelme alatt töltik álcaállapotuk egész idejét. Az őszi vetéseknél tehát ilyenkor alulról felfelé az első vagy második butyók felett találhatók; a tavasziaknál ellenben éppen úgy, mint azt őszkor az őszi vetéseknél tapasztalhatjuk, közvetlenül a gyökér felett vannak meglepedve. Míg azonban őszel a megtámadott gyöngye száraz, mint említve volt, mint kivesznek, tavasszal az nem esik meg, mert a kukaczkoknak rendszeren nem sikerül már a megerősödött növényt elől. A növény-szár tovább nő tehát, de a tápnedvét szívó kukaczkok állomás helyein annyira megyengül, hogy később nem bírja el kalaszát, hanem előbb utóbb megtörik. Az ilyen gabonaföld aztán úgy néz ki, mintha valaki készakarva össze vissza gázolta volna a gyöngyén fejlődhetett kalászkok is mind joformán őrsek. Június második felében a kukaczkok bábbá alakulnak és belőlük július és augusztusban buvik elő a

második vagyis a nyári nemzedék. Ennek a nyári nemzedéknek a nőtényei azután az őszi vetésekre tojja a petéiket s az ezekből fejlődő kukaczkok ismét az őszi vetéseket károsítják. A hesseni légynek e szerint évenként két nemzedéke van. Az első nemzedék tavasszal a zöld őszi vetésekben, a második pedig aratás után a tarlokban éri tökéletes kifejlődését. A mi az ellenszereket és övrendszabályokat illeti, azok a következőkben foglalhatók össze: a) Minthogy a légy második, nyári nemzedéke szeptemberben petéit szokta lerakni, tanácsos az őszi vetést minél későbbre halasztani, hogy mire a vetés kikel, a legyeknek már semmi nyoma se legyen. b) A nagyobb mértékben megrongált és tönkretett vetéseket legcélszerűbb kora tavasszal minél előbb jó mélyen beszántani, ezzel nemcsak azt érhetjük, hogy a légy bájjai megsemmisülnek, hanem hogy az illető földterületet, a melyről különben is silány termés lett volna várható, még más képen is ki lehet használni és nevezetesen kapás növények termesztésére fordítani: c) A nyári nemzedék kipusztítására ajánlható a tarló leegésztése; a menyiben pedig a babok a gabonaszárak alsó butyékán vannak elhelyezkedve, előnyösebb hosszú tarlót hagyni, hogy ekként lehetőleg valamennyi báb elégethető legyen. d) Sokkal célszerűbb ennél a tarlót aratás után azonnal minél mélyebben beszántani, a mely eljárással a legyek további fejlődése megakasztatván, az őszi vetések a légy támadásaitól lehetőleg megóvatnak. Mindezeknek a védekezéseknek azonban csak akkor lesz meg a kellő eredménye, ha azokat nem csak egyes gazdák követik, hanem a megtámadott vidékek lehetőleg valamennyi birtokosa alkalmazza.

KÖZGAZDASÁG.

Assicurazioni Generali. Mai számunk híradási rovatában közöljük a triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) 1883-ik évi zárszámláját és vagyonskimutatását. Amint a jelentésből látható, ez a jó hírnevű biztosítási intézet fejlődése a lefolyt évben is jelentékeny előhaladást tett. Összes díj- és illetmény-bevételei 13,281 frt 81 kr-ra rugnak. A még folyamatban levő kockázatok tartaléka 955,016 frt 82 kr-ra szaporodott. Az 1883. év végével folyamatban levő életosztályi tőkebiztosítások összege 77,246,710 frt 04 kr-teszen, tehát kerekszám 7 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási osztály üzletének e jelentékeny szaporodását különösen ki kell emelnünk és ezt az intézet, mint az a jelentésben joggal hangsúlyoztatik, részben ama általános bizalomnak, mellyel a biztosító közönség irányában viseltetik, részben a köztvények feltételében pár év előtt behozott és a biztosító közönségre nézve nagyon előnyös újításoknak köszönheti. Az 1883. évben 27,780 kárért 9,611,024 frt 38 kr-rt, s így fennállása óta 516,028 kárért 169,785,742 frt 38 kr-rt fizetett ki a triesti általános biztosító-társaság, mely összegből hazánkra magára 74,286 kárért összesen 30,022,836 frt 15 kr- esik. A jégbiztosító üzletnél szenvedett jelentékeny veszteségek dacára 551,419 frt 79 kr-nyi tiszta nyereség mutatkozik, és így minden 315 frttal befizetett részvény után 220 frank—88 frtnyi osztalék adható. A tőkebiztosítási osztálynak a későbbi években behajtandó díjai fedezetére adott díjkötelezők értékének összege 19,992,193.02 frt-ra emelkedett; az intézet kezességi alapja részvénytőkében és készpénztartalékokban 29,698,824.29 frt-teszen és mint a vagyonskimutatásból látható, a legnagyobb elővigyázattal jó értekekben van elhelyezve.

Felölös szerkesztő: Lauka Gusztáv.

H I R D E T É S E K.

3613. sz. 1884.

(201—1.1)

Arverési hirdetmény.

A n.-beeskereki kir. e. f. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fritz Teréz és érdektársai végrehajtóknak, Marity Mihos és Paja végrehajtást szenvedett elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a n.-beeskereki kir. törvényszék területén lévő, Mellence községben fekvő, a mellencei 393. sz. tjkben foglalt, 557. r. és 508. öi. sz. békesség és azon község 857. sz. tjkben 783. öi. sz. ház és btelelekre nézve az utóajánlat tevő Stefanovits János által és pedig a mellencei 393. sz. tjkbeli btelelekre igért 167 forint és a mellencei 857. sz. tjkbeli ház és btelelekre igért 222 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi június hó 21-ik napján, délelőtt 10 órákor, Mellence község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 16 frt 70 krt és illetőleg 22 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet, 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű élimervényt átszolgáltatni.

Kelt N.-Beeskereken, e. f. kir. törvényszék tkönyvi osztályának 1884. évi ápril hó 19-én tartott ülésében.

5. sz. ki. 1884.

(203—1.1)

Arverési hirdetmény.

Karlova községe előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi vadászati jog 6 egymás után következő évre és pedig — miután az eddigi bérlő a bérleménytől elállott, ennek kárára — folyó évi június hó 2-ik napján, délután 3 órákor árverés útján berte adatni fog.

Felhívottnak a bérelni szándékozik, hogy a fent kitézött határnapon Karlova község házánál személyesen megjelenni vagy meghatalmazottjaik által magukat képviseltetni sziveskedjenek.

Az árverési feltételek a község házánál betekintheők. Kelt Karlován, 1884. évi május hó 24-én.

Vilovszky,
jegyző.

Poppov Pera,
bíró.

1444. sz. ki. 1884.

(189—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött jánosföld—ivándai körorvosi állomásnak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik és Jánosföld községében, mint a körorvosi állomás székhelyén a helység házánál megtartandó választás határidejéül f. évi június hó 11-ik napjának, d. e. 10 órája kitűztetik.

Ezen körorvosi állomással a szövetkezett községek részéről 700 forint évi fizetés s azonkívül a nappali 50, illetve 40 krnyi, és éjjeli látogatásért 1 frtnyi megállapított díjnak élvezete van egybekötve.

Felhívottnak tehát az ezen állomás elnyeréséért pályázni szándékozik, — kiktől az egyébb kellekeken kívül a magyar, német és szerb nyelvnek bírása is követeltetik — hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 143. §-ai értelmében felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig az alólírott szolgabírósnál benyujtsák.

Párdányban, 1884. évi május hó 13-án.

Torontálmege párdányi
szolgabírói hivatala.

Ó VASAT,

ugy mint el nem égetett öntvénytüredékeket (zománczott edények kizárva), vessző- és abroncs-maradékokat, pléheket stb. a legmagasabb árért vesz

Az elárulási kezeléség

Nándorhegy.

(Ferdinandsberg.)

(204—3.1)

1313. sz. köz. 1884.

(182—3.3)

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben lévő újvári kör születésnői állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiíratik. — Ezen kör születésnői állomáshoz tartozik Újvár, Aurelház és Oregfalu. — Évi fizetés 60 frt és a községek képviselői által megállapított díjak. — Felhívottnak azok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, hogy kellően felszerelt kérvényeit f. évi június hó 5-ig ezen szolgabírósnál benyujtsák, a választás Újvárott, június hó 6-án, d. u. 3 órákor fog eszközöltetni.

Kelt Csenyén, 1884. május hó 7-én.

Dellimanich Imre,
szolgabíró.

1822. sz. kg. 1884.

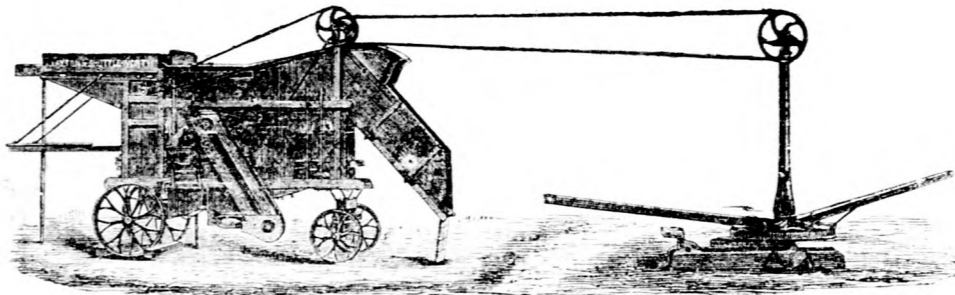
Pályázat.

(202—3.1)

Az ó-bébai közbébai állomásra megüresedés folytán ezennel pályázat nyitattik. — A választás f. évi június hó 8-án, d. e. 9 órákor fog Ó-Béba község házában megtartatni. — Ezen állomással összekötött évi fizetés 90 frt o. ért. és azonkívül minden szülés után 1 frt látogatási díj. — Felhívottnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, hogy a törvénynek megfelelő felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig alulírt szolgabíróhoz beterjesszék.

T.-Kanisán, 1884. évi május hó 16-án.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

DAUN GYULA, N.-Beeskereken,

Clayton és Shuttleworth-féle

gazdasági gépgyárak képviselője,

ajánlja a legjelesebb

gőzmozgony- és cséplőgépeket,

valamint dusan berendezett

RAKTÁRÁT:

járgányos cséplők,

rosta, trieur és mindennemű gazdasági gépeket

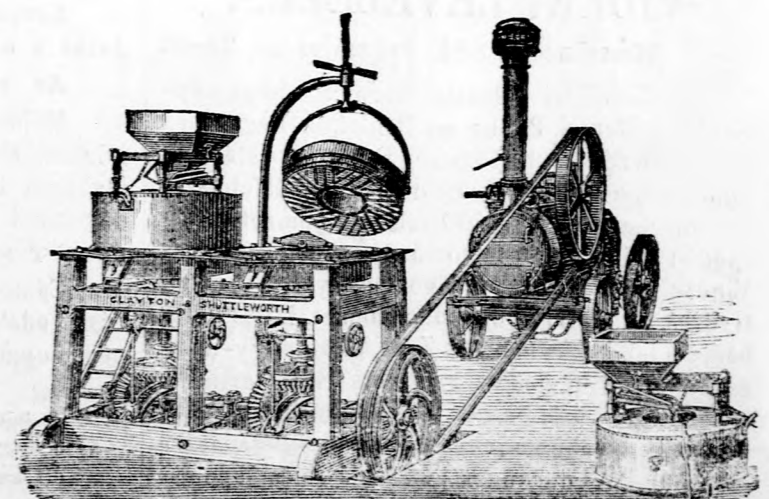
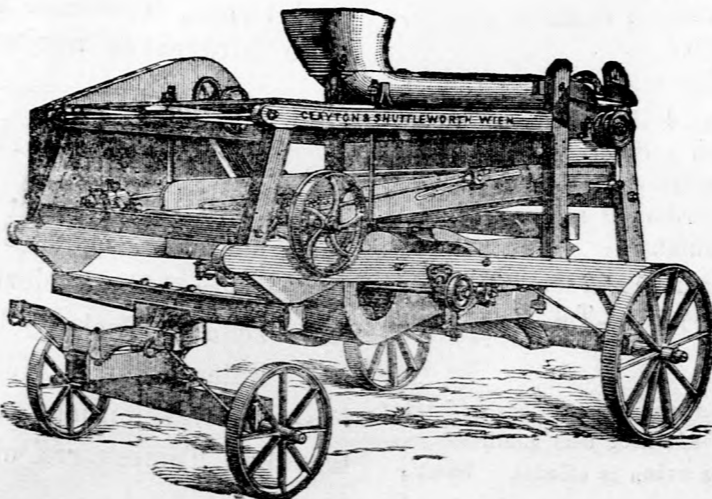
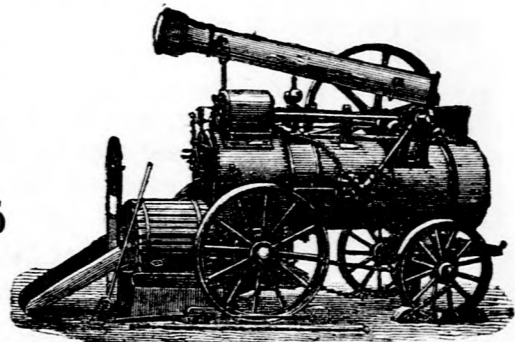
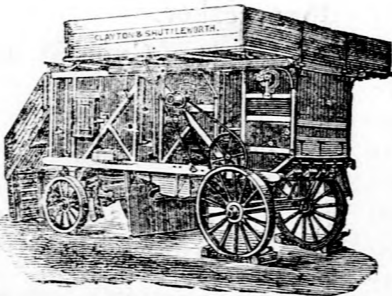
a legjutányosabb áron; s

továbbá:

gépi szükségleteket,

és pedig:

angol gépszij, rostalap, tömitő anyag, mézganeműek, dobsin, kazáncsövek stb.

(154—7)